

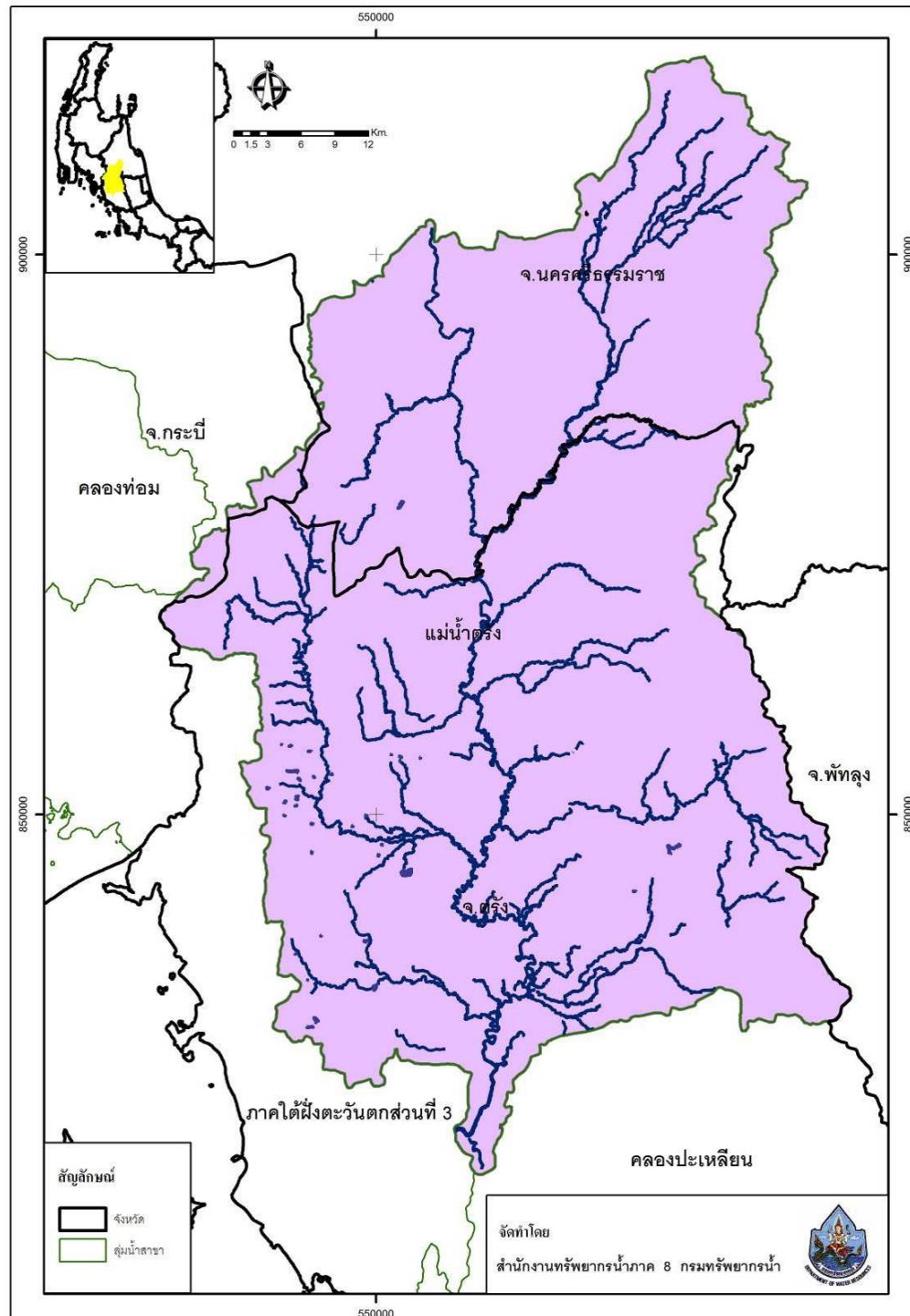
สรุปศักยภาพ และข้อมูลพื้นฐาน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

1 พื้นที่ลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง (รหัสลุ่มน้ำสาขา 25.09) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 3,853 ตร.กม. (2,408,125 ไร่) โดยมีแม่น้ำตรังเป็นแม่น้ำสายหลักมีความยาวลำน้ำทั้งสิ้นประมาณ 190 กม. โดยมีความลาดชันแม่น้ำบริเวณต้นน้ำประมาณ 1:10 บริเวณกลางน้ำประมาณ 1:200 และบริเวณท้ายน้ำประมาณ 1:4,000 โดยแม่น้ำตรังมีลำน้ำย่อยที่สำคัญ ได้แก่ คลองท่าประตู่ แม่น้ำหลวง คลองมวน คลองยางยวน ห้วยแม่นะ คลองลำภูรา คลองชี ห้วยยาง คลองนางน้อย คลองควนปริง เป็นต้น แม่น้ำตรังมีต้นกำเนิดในบริเวณเทือกเขาหลวง ในเขตอำเภอทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช จากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไหลสู่ทะเลอันดามันทางทิศตะวันตกเฉียงใต้โดยประมาณผ่าน อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช อ.รัชภา อ.ห้วยยอด อ.วังวิเศษ อ.เมืองตรัง และไหลลงทะเลอันดามันที่ อ.กันตัง จ.ตรัง แม่น้ำตรังเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดของลำน้ำทั้งหมดในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง มีแม่น้ำตรังเป็นแม่น้ำสายหลักไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในเขตอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้โดยประมาณ โดยบริเวณต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอทุ่งสง มีความลาดชันสูงบริเวณต้นน้ำอีกทั้งยังคงมีสภาพป่าไม้ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่เนินสลับที่สูง การใช้พื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงปลูกยางพารามากที่สุดสลับกับสวนผลไม้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับลุ่มน้ำปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดต่อกับลุ่มน้ำสาขาคลองปะเหลียน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จ.พัทลุง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกส่วนที่ 3 และลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง

ภาพที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

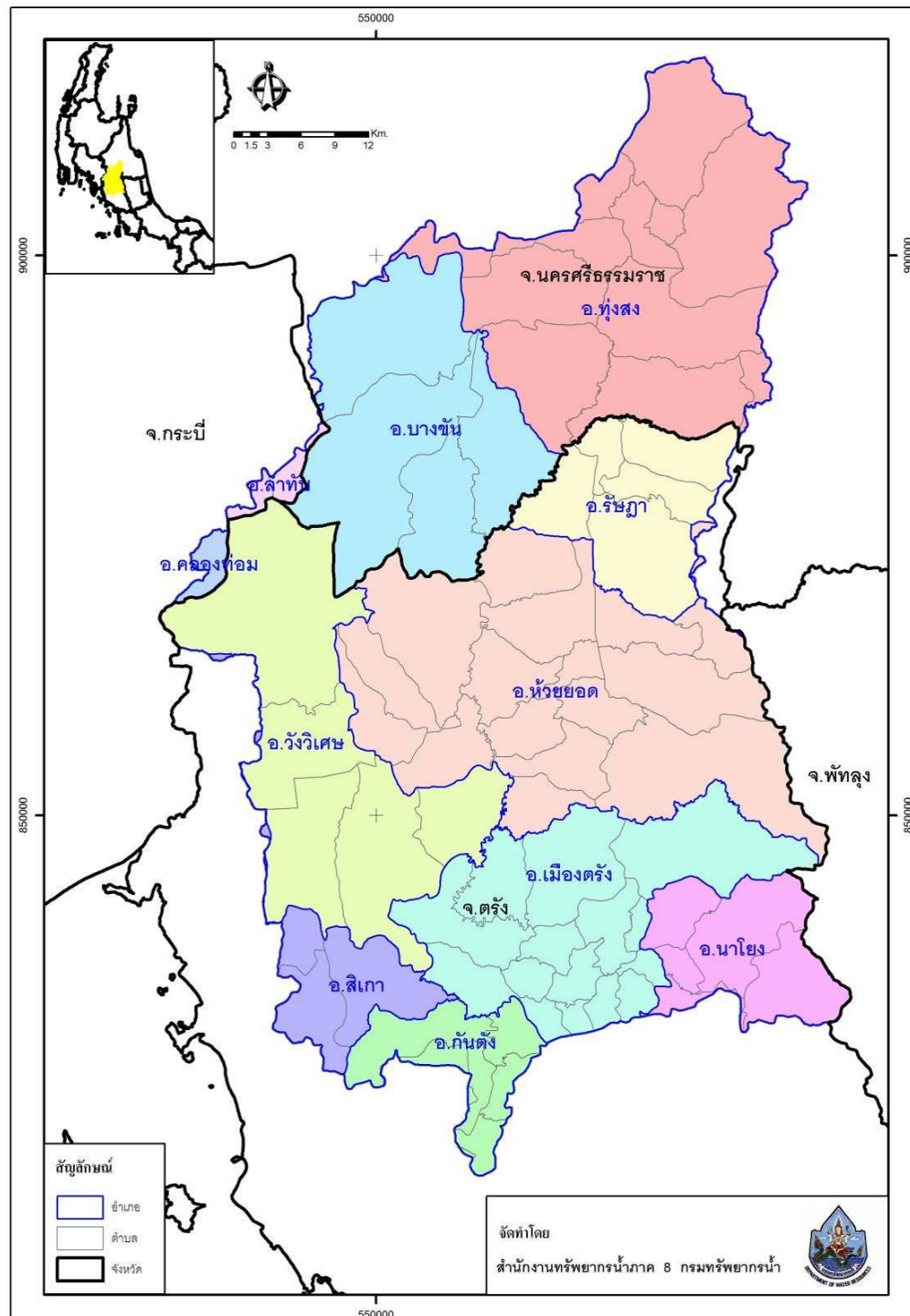

2 เขตการปกครอง

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ จังหวัดตรัง และจังหวัดนครศรีธรรมราช รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เขตการปกครองในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
ตรัง	กันตัง	คลองชีล้อม ย่านซื่อ โคกยาง บางเป่า บางหมาก ควนธานี
	นาโยง	นาข้าวเสีย นาหมื่นศรี ละมอ ช้อง นาโยงเหนือ
	เมืองตรัง	นาท่ามใต้ นาท่ามเหนือ บ้านโพธิ์ นาดาล่วง น้ำผุด หนองตรุด นาโต๊ะหมิง โคกหล่อ บางรัก นาโยงใต้ ควนปริง นาบินหลา บ้านควน นาพละ ทับเที่ยง
	รัษฎา	เขาไพร หนองปรือ หนองบัว คลองปาง ควนเมา
	วังวิเศษ	วังมะปรางเหนือ ท่าสะบ้า อ่าวตง วังมะปราง เขาวิเศษ
	สิเกา	นาเมืองเพชร ไม้ฝาด บ่อหิน
	ห้วยยอด	วังคีรี หุ่นตอ ในเตา ห้วยนาง นาวง ลำภูรา ท่าจิว ปากคม ปาก แจ่ม เขาปูน เขาขาว เขากอบ บางกุ่ม บางดี หนองช้างแล่น ห้วย ยอด
นครศรีธรรมราช	ทุ่งสง	ปากแพรก ชะมาย หนองหงส์ ควนกรด นาไม้ไผ่ นาหลวงเสน เขา โร กะปาง ที่วัง น้ำตก ถ้ำใหญ่ เขาขาว
	บางขัน	บ้านนิคม วังหิน บ้านลำนาว บางขัน

ภาพที่ 2 ขอบเขตการปกครอง ในเขตลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

3 ทรัพยากรน้ำ

3.1 สภาพภูมิอากาศและปริมาณฝน

1) สภาพภูมิอากาศ พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรังอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังมีพายุดีเปรสชันและพายุไต้ฝุ่นซึ่งมาจากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาเป็นครั้งคราว ส่งผลทำให้เกิดฤดูกาลต่างๆ ได้แก่ ฤดูฝนจะเกิดในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม และฤดูแล้งจะเกิดในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม สรุปจากข้อมูลภูมิอากาศที่สถานีตรวจอากาศ ท่าอากาศยานตรัง จังหวัดตรังของกรมอุตุนิยมวิทยาในรอบ 30 ปี (พ.ศ. 2514-2543) ได้ดังนี้

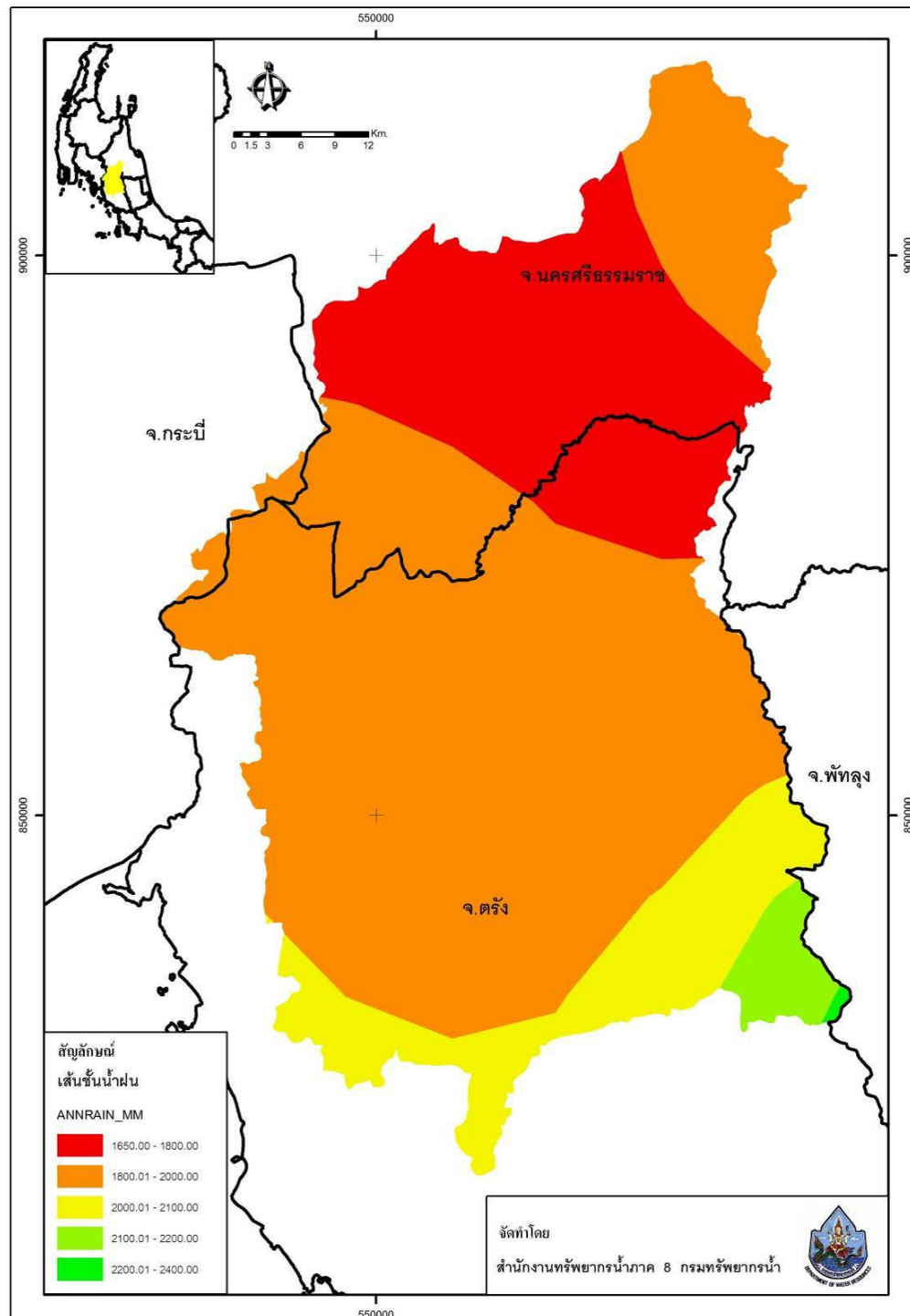
ตารางที่ 2 ลักษณะภูมิอากาศ

ตัวแปรภูมิอากาศ	ช่วงพิสัยของค่าเฉลี่ยรายเดือน	ค่าเฉลี่ยรายปี
อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	26.0 (ธ.ค.) - 28.2 (เม.ย.)	27.0
ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	72.0 (ก.พ.) - 88.0 (ต.ค.)	82.0
เมฆปกคลุม (0-10)	4.9 (ก.พ.) - 8.2 (ก.ย.-ต.ค.)	7.0
ความเร็วลม (นอต)	1.4 (ต.ค.) - 4.8 (ม.ค.)	2.6
ปริมาณการระเหยจากผิวดินการระเหย (มิลลิเมตร)	94.4 (พ.ย.) - 176.3 (มี.ค.)	1,511.0

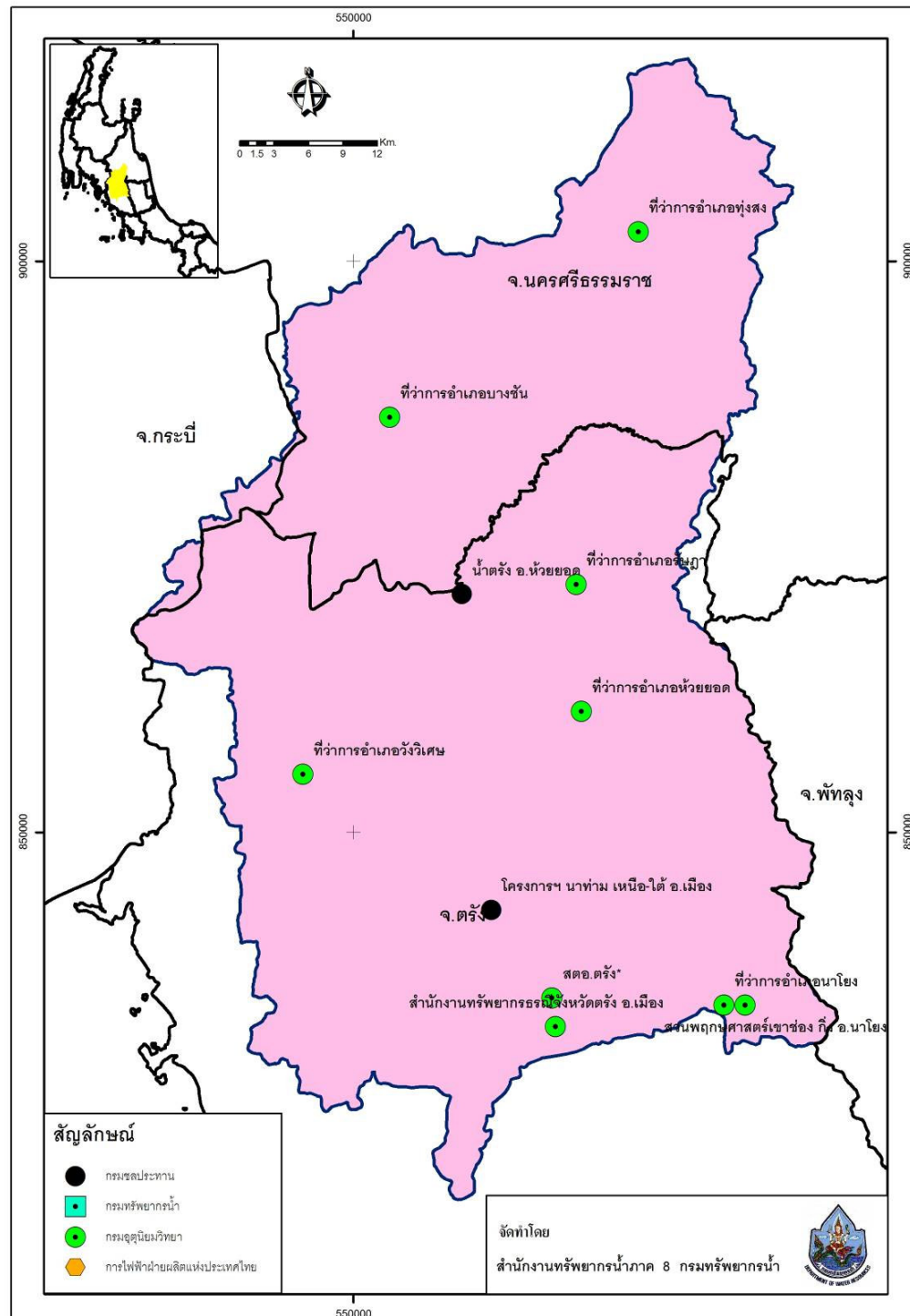
2) ปริมาณฝน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง มีปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย 2,189.5 มม. ต่อปี ซึ่งเป็นปริมาณฝนที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากสภาพของภูมิประเทศที่ทอดยาวติดทะเล และได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และดีเปรสชัน โดยเป็นปริมาณฝนในช่วงฤดูฝน (เม.ย.-พ.ย.) ประมาณร้อยละ 85.3 ของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย และเป็นปริมาณฝนในช่วงฤดูแล้ง (ธ.ค.-มี.ค.) ประมาณร้อยละ 14.7 ของปริมาณฝนรายปีเฉลี่ย และเดือนที่มีปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยสูงสุดคือเดือนพฤศจิกายน

ตารางที่ 3 สรุปปริมาณฝนรายเดือนเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ลุ่มน้ำสาขา	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน(มม.)												ปริมาณน้ำฝน(มม.)		
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ฤดูฝน	ฤดูแล้ง	ทั้งปี
ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง	130.6	216.9	190.9	243.9	245.4	269.3	273.9	296.7	186.6	44.5	23.4	67.5	1,867.6	322.0	2,189.5

ภาพที่ 3 เส้นชั้นน้ำฝนรายปีเฉลี่ย ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ภาพที่ 4 ที่ตั้งสถานีตรวจวัดปริมาณฝน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

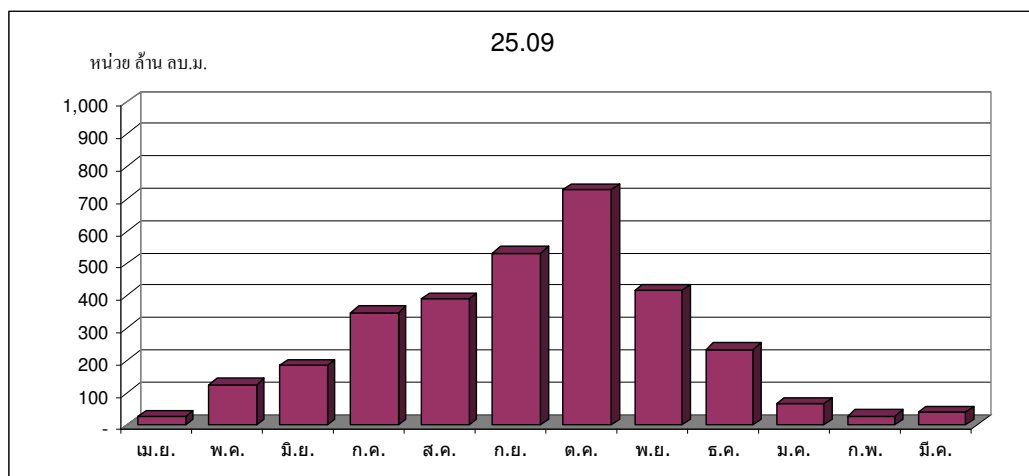

3.2 ปริมาณน้ำผิวดิน

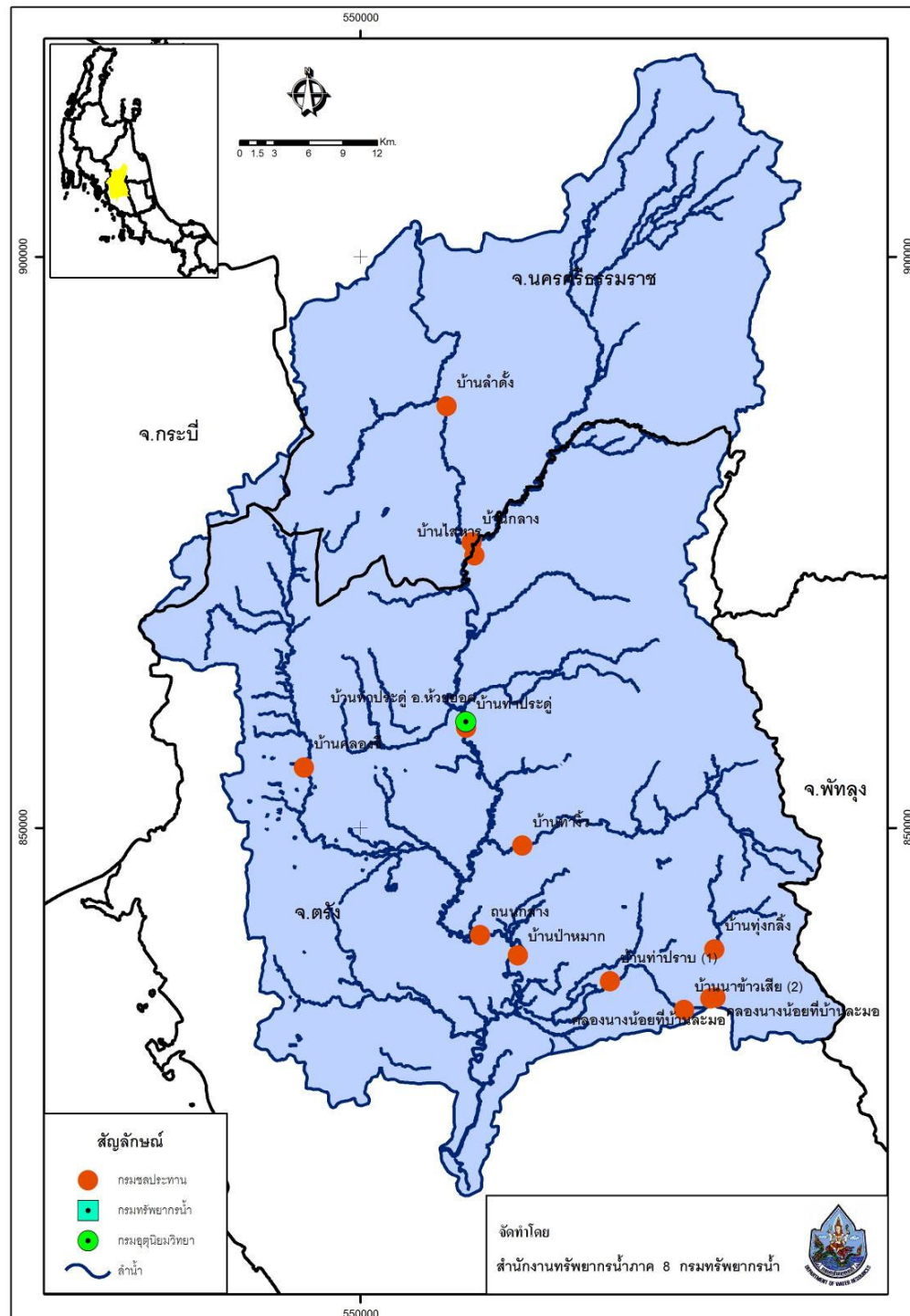
1) ปริมาณน้ำท่า พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง มีพื้นที่รับน้ำ 3,853 ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ประมาณ 3,124.99 ล้าน ลบ.ม./ปี

ตารางที่ 4 ปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ยรายลุ่มน้ำย่อย ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

รหัสลุ่มน้ำสาขา	ชื่อลุ่มน้ำสาขา	ปริมาณน้ำท่ารายเดือนเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม.)												รายปี	Yield
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		
25.09	แม่น้ำตรัง	27.84	125.37	183.26	349.44	391.19	532.60	728.52	416.62	234.86	65.17	29.38	40.73	3,124.99	25.72
25.09.01	คลองลำตัง	2.84	12.79	18.69	35.64	39.90	54.32	74.31	42.49	23.96	6.65	3.00	4.15	318.74	27.00
25.09.02	แม่น้ำหลวง	6.17	27.77	40.59	77.40	86.65	117.97	161.36	92.28	52.02	14.44	6.51	9.02	692.18	25.72
25.09.03	คลองมวน	1.29	5.82	8.51	16.22	18.16	24.73	33.82	19.34	10.90	3.03	1.36	1.89	145.08	28.29
25.09.04	คลองยางยวน	0.93	4.19	6.12	11.68	13.07	17.80	24.35	13.92	7.85	2.18	0.98	1.36	104.44	28.29
25.09.05	คลองลำพูลา	2.06	9.27	13.54	25.83	28.91	39.36	53.84	30.79	17.36	4.82	2.17	3.01	230.95	27.78
25.09.06	คลองซี	4.76	21.42	31.31	59.70	66.83	90.99	124.46	71.17	40.12	11.13	5.02	6.96	533.87	25.72
25.09.07	คลองนางน้อย - คลองควนปูลิง	2.40	10.81	15.81	30.14	33.74	45.94	62.84	35.93	20.26	5.62	2.53	3.51	269.53	27.78
25.09.08	แม่น้ำตรังตอนบน	2.92	13.17	19.25	36.71	41.10	55.95	76.53	43.77	24.67	6.85	3.09	4.28	328.29	25.20
25.09.09	แม่น้ำตรังตอนล่าง	4.47	20.14	29.43	56.12	62.83	85.54	117.01	66.91	37.72	10.47	4.72	6.54	501.91	22.64

ภาพที่ 5 ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยรายเดือนของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ภาพที่ 6 ที่ตั้งสถานีวัดปริมาณน้ำท่า ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

3.3 แหล่งน้ำบาดาล

จังหวัดตรัง

มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำบาดาล 972 ล้าน ลบ.ม./ปี เป็นปริมาณน้ำที่สูบขึ้นมาใช้ได้ประมาณ 10 ล้าน ลบ.ม./ปี คิดเป็นร้อยละ 5 ของปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถพัฒนาได้ซึ่งมีค่าประมาณ 225 ล้าน ลบ.ม/ปี

ตารางที่ 5 พื้นที่ชั้นน้ำ ค่าการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ ปริมาณน้ำที่กักเก็บ

จังหวัด	พื้นที่ชั้นน้ำ ¹ (ตร.กม.)				ค่าการเปลี่ยนแปลง ของระดับน้ำเฉลี่ย ² (ม.)				ปริมาณน้ำที่กักเก็บ ³ (ล้าน ลบ.ม.)			
	ชั้นหินร่วน		ชั้นหินแข็ง		ชั้นหินร่วน		ชั้นหินแข็ง		ชั้นหินร่วน		ชั้นหินแข็ง	
	Qfd	Qcl	Qsms	Qgr	Qfd	Qcl	Qsms	Qgr	Qfd	Qcl	Qsms	Qgr
ตรัง	1278.5	1963.5	2005.4	987.7	4.0	6.2	10.2	11.0	102.3	243.5	409.1	217.3

ตารางที่ 6 ปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ต่อปี ปริมาณน้ำที่สูบขึ้นใช้ต่อปี

จังหวัด	Q _D ปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ต่อปี ⁴ (ล้าน ลบ.ม.)				รวม Q _D MCM	Q _P ปริมาณน้ำที่สูบขึ้นใช้ต่อปี ⁵ (ล้าน ลบ.ม.)				รวม Q _P MCM
	ชั้นหินร่วน		ชั้นหินแข็ง			ชั้นหินร่วน		ชั้นหินแข็ง		
	Qfd	Qcl	Qsms	Qgr		Qfd	Qcl	Qsms	Qgr	
ตรัง	51.1	48.7	81.8	43.5	225.1	0.4	3.1	6.5	0.4	10.4

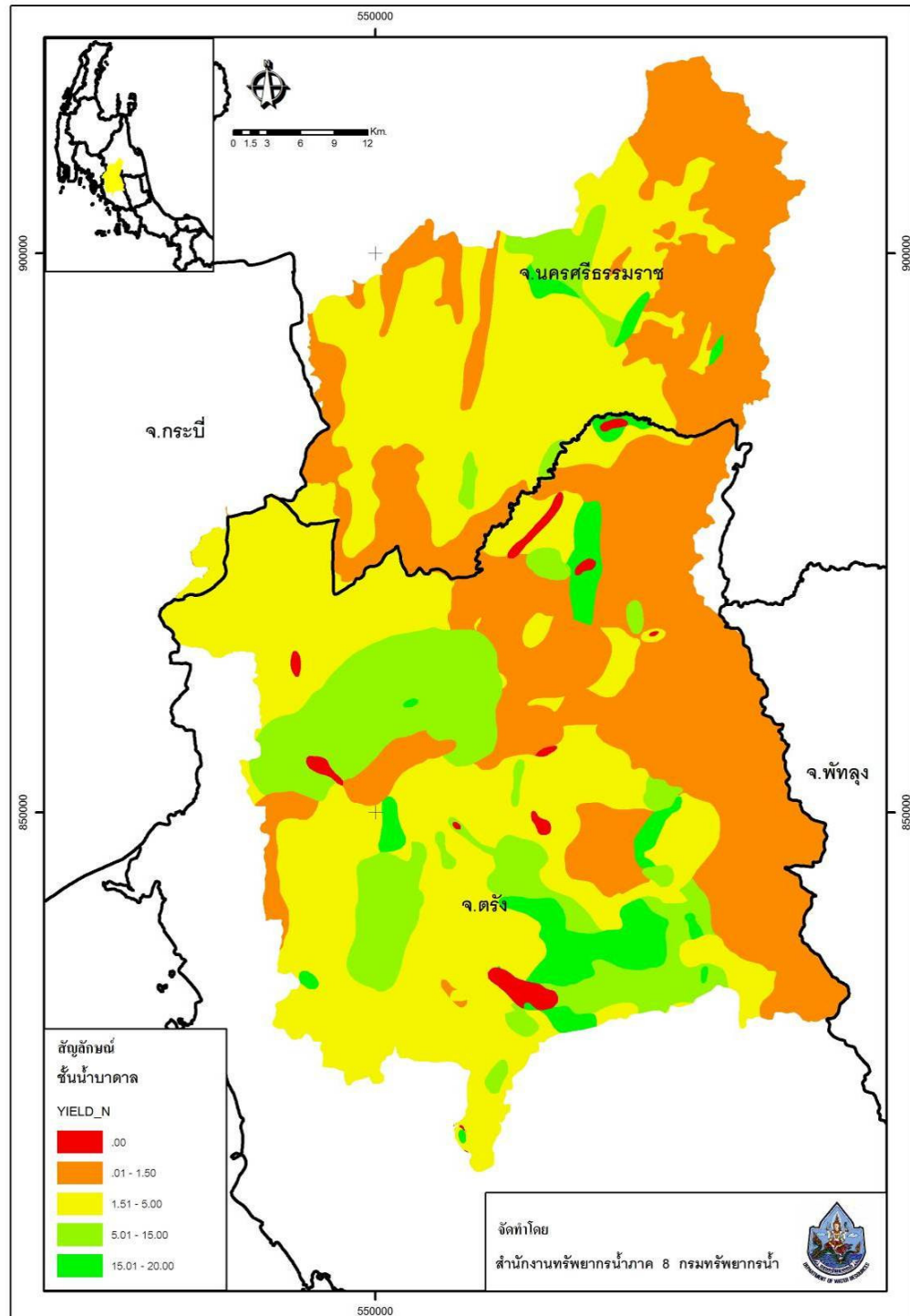
¹ พื้นที่รับน้ำคำนวณจากแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:100,000

² ค่าการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำเฉลี่ยจากข้อมูลหลุมเจาะของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล(รายละเอียดของข้อมูลเป็น digital file)

³ ปริมาณน้ำที่กักเก็บพิจารณาจากค่าระดับความสูงต่ำของการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในชั้นน้ำ ค่าสัมประสิทธิ์ของการกักเก็บน้ำ (Specific Yield) ในชั้นน้ำหินร่วน เท่ากับ 0.16 และชั้นน้ำหินแข็ง เท่ากับ 0.02

⁴ ปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ต่อปีโดยจากค่าการคืนตัวของระดับน้ำที่ลดลงและกลับสู่ระดับเดิม เท่ากับ 0.12 โดยประมาณ ค่าปริมาณน้ำเก็บกักและปริมาณน้ำที่พัฒนาได้ต่อปี

⁵ ปริมาณน้ำที่สูบขึ้นใช้ต่อปีหาได้จากปริมาณน้ำที่สูบซึ่งขึ้นกับพฤติกรรมการใช้น้ำของประชากรในพื้นที่ (โดยเฉลี่ยกำหนด 15 ลบ.ม./บ่อ/วัน ยกเว้น จ.ภูเก็ต ใช้ 40 ลบ.ม./บ่อ/วัน)

ภาพที่ 7 ปริมาณการให้น้ำของชั้นหินให้น้ำ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

3.4 คุณภาพน้ำผิวดิน

จากข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพน้ำของกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ในปี พ.ศ. 2541 คุณภาพน้ำของแม่น้ำตรังตอนบนอยู่ในเกณฑ์ดี และแม่น้ำตรังตอนล่างช่วงที่ไหลผ่านตัวเมืองมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนในปี พ.ศ. 2542 คุณภาพน้ำของแม่น้ำตรังมีสภาพเสื่อมโทรม แต่จากผลการตรวจวัดในปี พ.ศ. 2543 พบว่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำของแม่น้ำตรังมีคุณภาพพอใช้ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า ปี พ.ศ. 2542

ตารางที่ 7 สถานีเก็บตัวอย่างน้ำในแม่น้ำตรัง

รหัส	ที่ตั้งสถานี	พิกัด		ระยะทางจากปากแม่น้ำ (กม)
		X	Y	
TG 3	โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาทั้งต้ง บ.ท่าจีน ตำบลทับเที่ยง	564541	839388	39
TG 4	บ.บางดี หมู่ 1 ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด	558705	861822	89

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ , ปี พ.ศ. 2548

ในปี พ.ศ. 2545 และ 2546 พบว่า คุณภาพน้ำในแม่น้ำตรังมีปัญหาการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และการปนเปื้อนของแบคทีเรียโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) โดยมีค่า FCB และ TCB จัดอยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ 4 โดยบริเวณที่เป็นปัญหาคือ อำเภอกันตัง และอำเภอเมือง จังหวัดตรัง ซึ่งเกณฑ์คุณภาพน้ำจัดอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม

ต่อมาในปี 2547 พบว่าแม่น้ำตรังมีคุณภาพน้ำดีขึ้น จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เนื่องจากปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้ปริมาณน้ำในแม่น้ำตรังมีมาก แต่ปริมาณน้ำทิ้งจากกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา คุณภาพน้ำจึงดีขึ้น ดังแสดงค่าคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำตรัง ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำตรัง ปี พ.ศ.2545 ถึง 2547

ปี พ.ศ.	ค่าคุณภาพน้ำที่สำคัญ (ค่าเฉลี่ยทั้งลำน้ำ)						บริเวณที่เป็นปัญหา	ปัญหา	เกณฑ์คุณภาพน้ำ
	DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	FCB (หน่วย)	TCB (หน่วย)	NH ₃ (มก./ล.)	ความขุ่น (NTU)			
2545 ถึง 2546	5.1	1.2	4,500*	4,700	0.11	25	อ.กันตัง ^{1/} และ อ.เมือง จ.ตรัง ^{2/}	FCB และ BOD	เสื่อมโทรม
2547	5.9	1.0	2,400	17,000	0.07	-	ไม่มี	ไม่มี	พอใช้

หมายเหตุ * ไม่ได้ตามมาตรฐาน

หน่วย คือ MPN ต่อ 100 ml

ข้อเสนอแนะจากกรมประมง ความขุ่นในแหล่งน้ำ ไม่ควรเกิน 100 NTU

DO (Dissolved Oxygen) ปริมาณออกซิเจนละลาย

BOD (Biochemical Oxygen Demand) ปริมาณความสกปรกในรูปบีโอดี

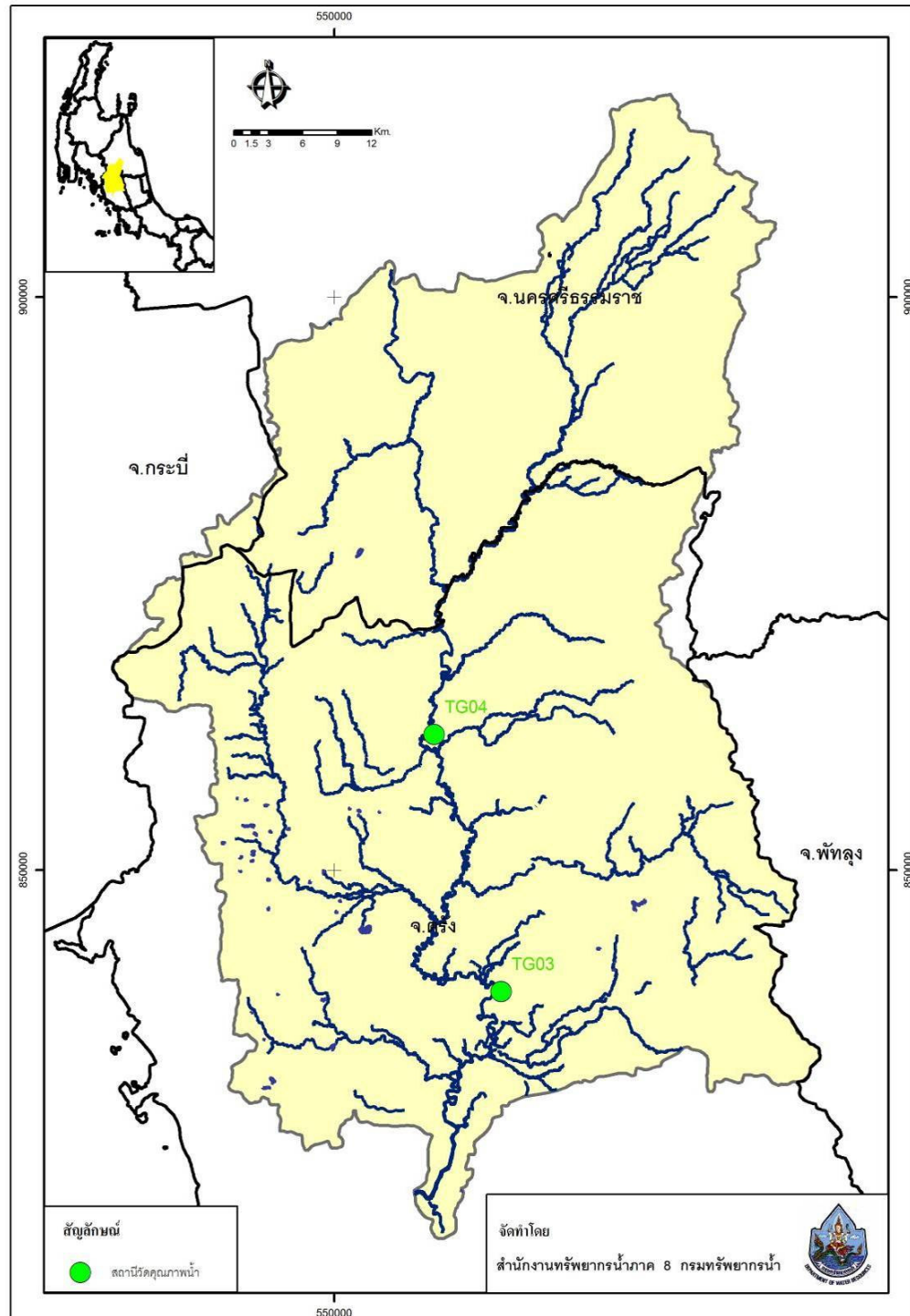
FCB(Fecal Coliform Bacteria) ปริมาณฟีคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย

TCB(Total Coliform Bacteria) ปริมาณโคลิฟอร์มแบคทีเรียทั้งหมด

NH₃ (Ammonia Nitrogen) ปริมาณแอมโมเนีย

- 1 / บริเวณที่เป็นปัญหาเฉพาะปี 2545
- 2 / บริเวณที่เป็นปัญหาเฉพาะปี 2546

ภาพที่ 8 ที่ตั้งสถานีวัดคุณภาพน้ำ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

4 ทรพยากรป่าไม้

4.1 พื้นที่ป่าไม้

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ประกอบด้วยป่าดิบชื้นและป่าเบญจพรรณ โดยมีอุทยานแห่งชาติ 1 แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่งคือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด

ตารางที่ 9 อุทยานแห่งชาติภายในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

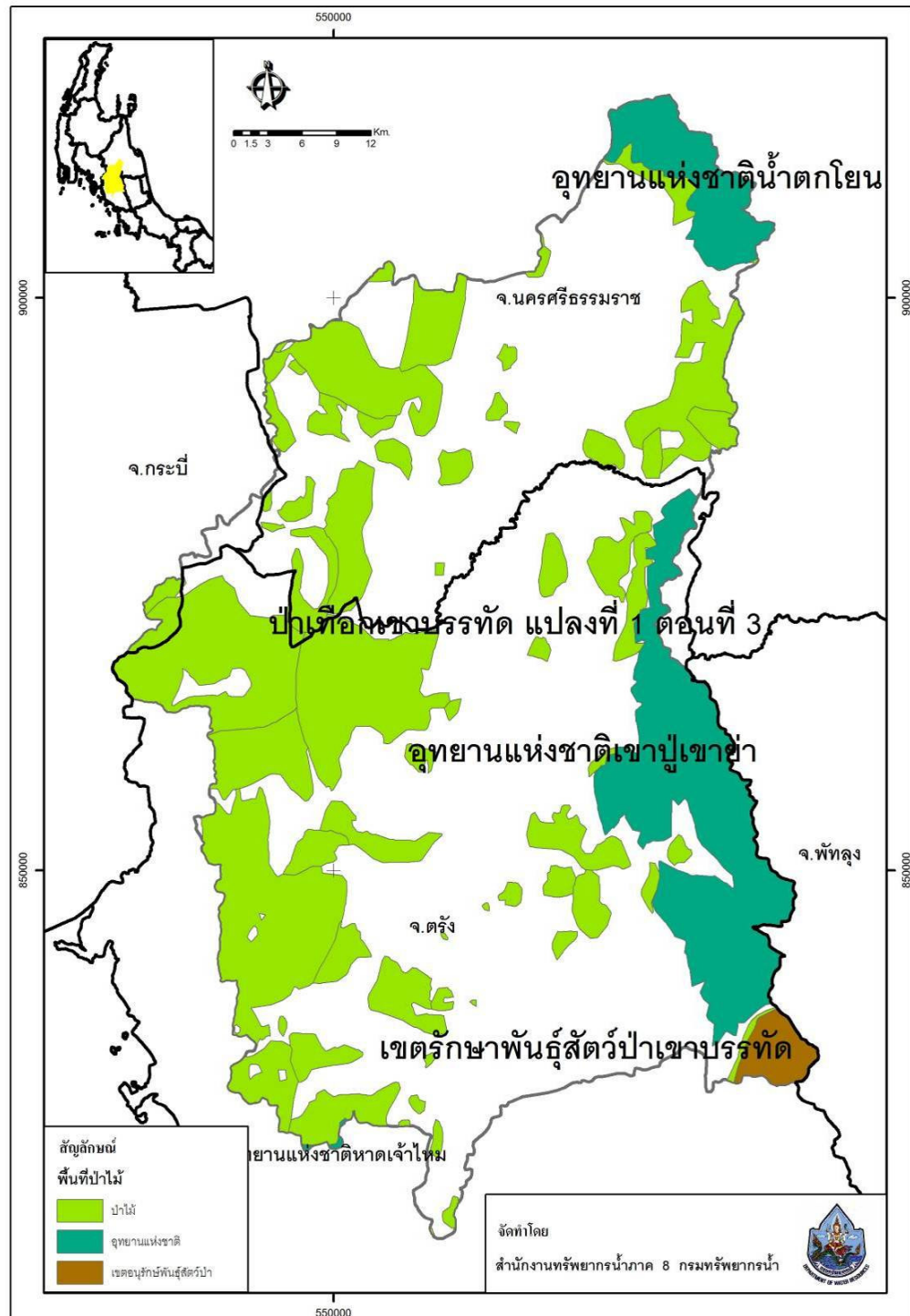
ที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ	จังหวัด	พื้นที่ (ไร่)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา		
				เล่มที่	ตอนที่	วัน/เดือน/ปี
1	เขาปู่-เขาย่า	ตรัง , พัทลุง	433,750	99	72	27 พ.ค. 2525

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช , ปี พ.ศ. 2547

ตารางที่ 10 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภายในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ที่	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	หมายเหตุ
				วัน/เดือน/ปี	
2	เขาบรรทัด	ตรัง , พัทลุง สตูล, สงขลา	791,847	4 ก.ย. 2518	
				31 ธ.ค. 2530	

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช , ปี พ.ศ. 2547

ภาพที่ 9 พื้นที่ป่าในเขตอนุรักษ์ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

4.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A พื้นที่ภายในลุ่มน้ำมีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำโดยเฉพาะ มีความลาดชันความสูงตั้งแต่ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1B พื้นที่ภายในลุ่มน้ำมีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำ สภาพป่าส่วนใหญ่ในพื้นที่ถูกทำลายตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการใช้ที่ดินรูปแบบอื่น มีความลาดชันสูงตั้งแต่ 50 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ดินมีสมรรถนะการพังทลายสูง

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 2 พื้นที่ภายในลุ่มน้ำมีศักยภาพเหมาะสมในการเป็นต้นน้ำลำธาร และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อกิจการที่สำคัญ เช่น การทำไม้และเหมืองแร่ได้ ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลาดเขาที่มีแนวยาวปานกลาง ลักษณะทางธรณีประกอบด้วยหินที่ให้งานเกิดดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย ดินต้นถึงปานกลางอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง และมีสมรรถนะการพังทลายสูง

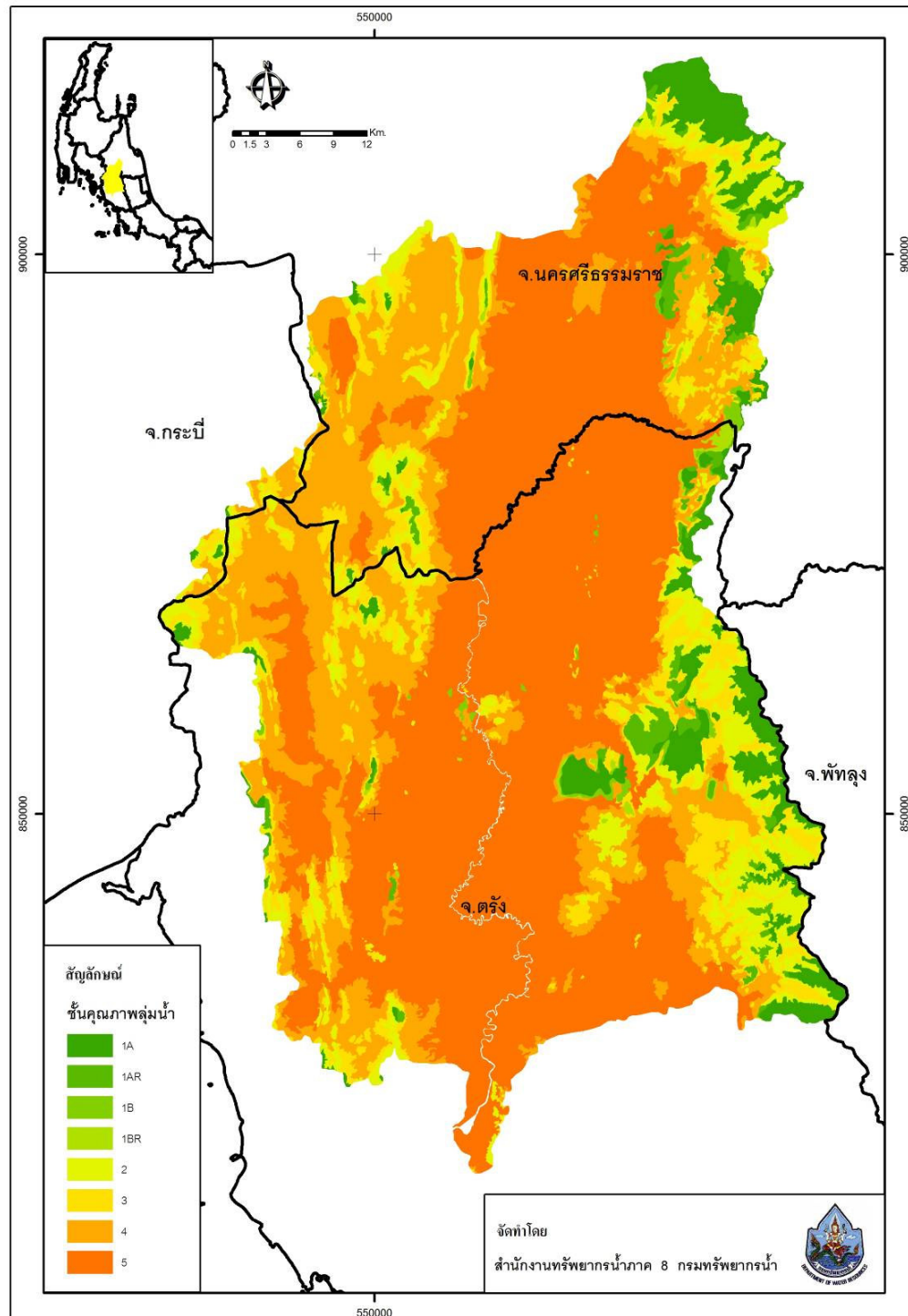
พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เป็นพื้นที่ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งกิจกรรมทำไม้และเหมืองแร่ และปลูกไม้ยืนต้น พื้นที่ส่วนใหญ่มีความลาดชันระหว่าง 25-35 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะทางธรณีที่ประกอบด้วยหินหรือตะกอนที่ให้งานเกิดดินยากต่อการพังทลายดินค่อนข้างลึกถึงลึกมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง สมรรถนะการพังทลายปานกลาง

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 4 สภาพพื้นที่เป็นสภาพป่าถูกบุกรุกแผ้วถาง เพื่อการเกษตรกรรมประเภทพืชไร่เป็นส่วนใหญ่ มีความลาดชันระหว่าง 6-25 เปอร์เซ็นต์ มีลักษณะทางธรณีประกอบด้วยหินอัคนีหรือตะกอนที่ให้งานเกิดดินยากต่อการพังทลายดินค่อนข้างลึกถึงลึกมาก ความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูง

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีสภาพเป็นที่ราบถึงที่ราบลุ่มหรือเนินลาดเอียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่ป่าไม้ได้ถูกรบกวนแผ้วถางเพื่อประโยชน์ด้านเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา การทำกิจกรรมใด ๆ ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1AR และ 1BR หมายถึง พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1A และ 1B ที่เป็นสวนยางปรากฏอยู่ในแผนที่สวนยาง ปี 2529 ของสถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร

พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ดังแสดงในภาพที่ 10

ภาพที่ 10 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

5. ทรัพยากรดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

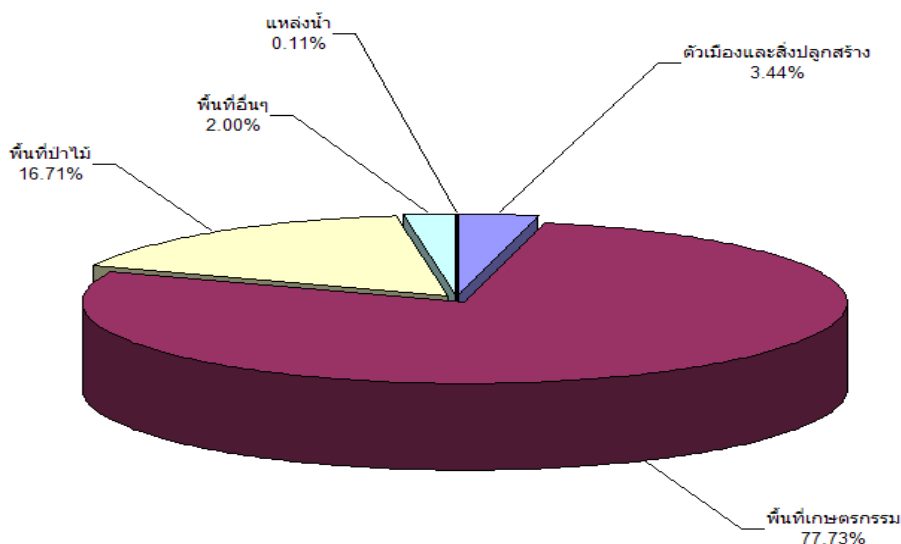
จังหวัดตรังมีรูปร่างยาวรี วางตัวขนานไปกับแนวทิศเหนือ – ใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินสูงต่ำสลับกับพื้นที่ราบเรียบ ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดเป็นพื้นที่สูงชันและแนวภูเขา แล้วค่อยๆ ลาดเทลงไปยังฝั่งทะเลอันดามัน โดยสรุปจังหวัดตรังมีพื้นที่สูงชัน (มีความลาดชันมากกว่า 30%) ประมาณ 29% พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลาดชันประมาณ 43% ส่วนพื้นที่ราบหรือเกือบราบมีประมาณ 28% ซึ่งทรัพยากรดินของจังหวัดตรังประกอบด้วย (1) บริเวณหาดทรายและสันทราย (2) บริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง (3) บริเวณที่ราบที่มีน้ำท่วมถึงที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึงลานตะพักลำน้ำระดับต่ำและระดับกลาง (ที่ราบขั้นบันได) และสันดินริมน้ำและ (4) บริเวณที่ดอน

5.2 การใช้ประโยชน์ที่ดิน

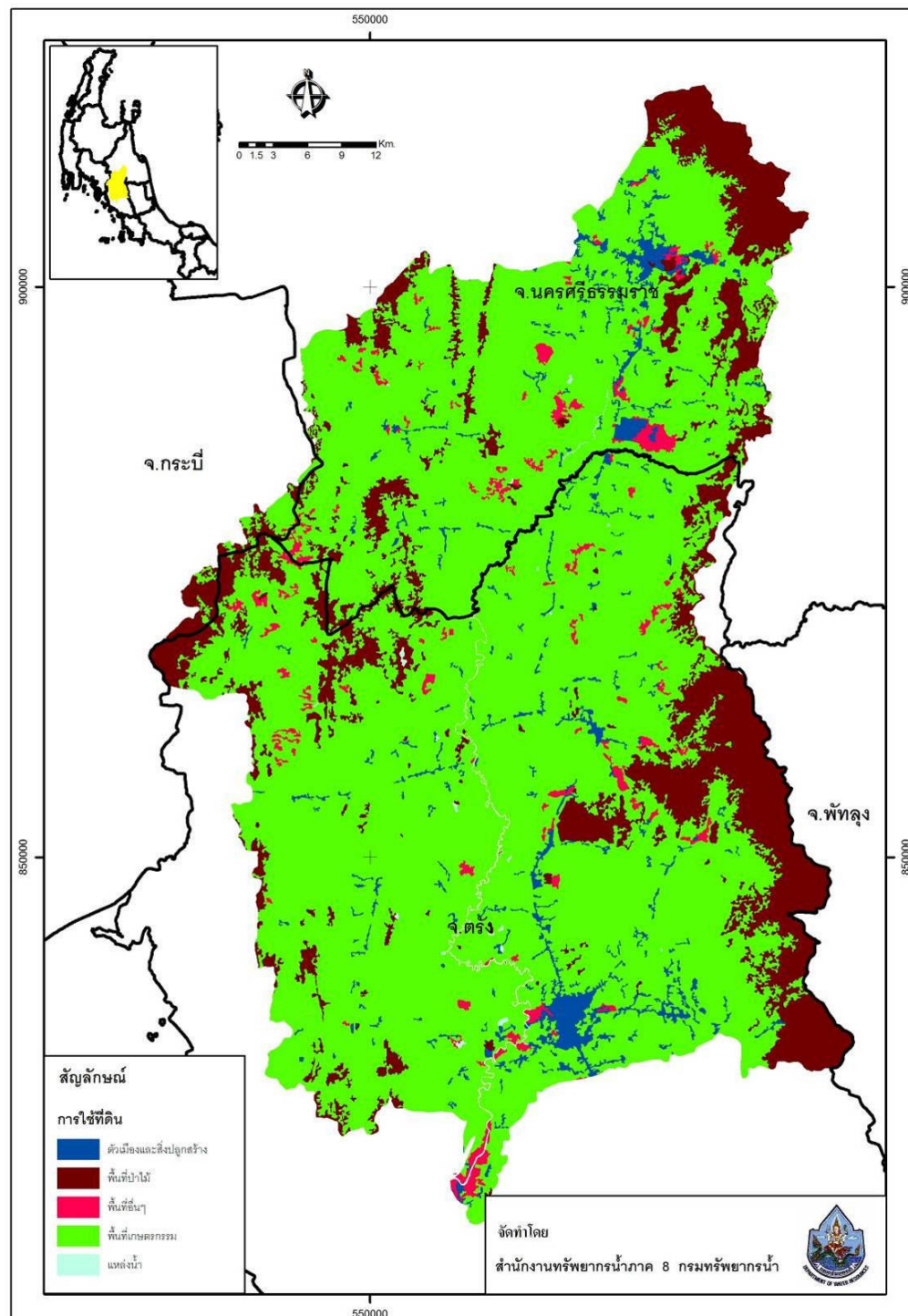
ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง มีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.73 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ รองลงมาคือพื้นที่ป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 16.71 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ร้อยละ 3.44 พื้นที่อื่นๆ ร้อยละ 2.00 และพื้นที่น้ำ ร้อยละ 0.11 ตามลำดับ

พื้นที่เกษตรกรรมที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่ ยางพารา คิดเป็นร้อยละ 67.06 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ รองลงมาได้แก่ นาข้าว ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลผสม ตามลำดับ

พื้นที่ป่าไม้ที่มีมากที่สุด ได้แก่ ป่าดิบ คิดเป็นร้อยละ 15.37 ของพื้นที่ลุ่มน้ำ รองลงมา ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบ

ภาพที่ 11 อัตราส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ภาพที่ 12 ขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

6. ประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ประชากร จากข้อมูลประชากรในเดือนธันวาคม 2551 ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่า จังหวัดตรัง มีประชากร 793,019 คน โดยโครงสร้างประชากรอยู่ในวัยทำงาน (อายุ 15 – 60 ปี) คิดเป็นร้อยละ 67 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี และมีอัตราการเพิ่มของประชากรของจังหวัด ตรังร้อยละ 0.96 และจังหวัดนครศรีธรรมราชร้อยละ 3.48

อัตราการเพิ่มประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาลองละงูเฉลี่ย ร้อยละ 1.56 ต่อปี

ตารางที่ 9 จำนวนประชากรรายตำบล ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ปี พ.ศ. 2551

จังหวัด	อำเภอ	หญิง	ชาย	รวม	จำนวน ครัวเรือน
จังหวัดตรัง	อำเภอกันตัง	15,225	14,924	30,149	8,521
	อำเภอนาโยง	18,356	17,467	35,823	10,314
	อำเภอเมืองตรัง	78,590	72,126	150,716	52,119
	อำเภอรัษฎา	13,774	13,560	27,334	8,783
	อำเภอวังวิเศษ	20,296	20,122	40,418	12,065
	อำเภอสิเกา	10,763	10,908	21,671	6,786
	อำเภอห้วยยอด	46,101	45,426	91,527	27,588
จังหวัดนครศรีธรรมราช	อำเภอทุ่งสง	74,961	75,161	150,122	48,593
	อำเภอบางขัน	21,129	21,861	42,990	12,532
รวมทั้งสิ้น		299,195	291,555	590,750	187,301

ตารางที่ 10 จำนวนประชากรรวมรายปี ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ปี พ.ศ. 2548 -2551

จังหวัด	อำเภอ	2548	2549	2550	2551
จังหวัดตรัง	อำเภอกันตัง	29,602	29,903	29,913	30,149
	อำเภอนาโยง	35,391	35,646	35,608	35,823
	อำเภอเมืองตรัง	147,034	148,236	149,541	150,716
	อำเภอรัษฎา	26,381	26,818	27,032	27,334
	อำเภอวังวิเศษ	38,696	39,397	39,831	40,418
	อำเภอสิเกา	20,914	21,407	21,553	21,671
	อำเภอห้วยยอด	90,261	90,955	90,940	91,527
จังหวัดนครศรีธรรมราช	อำเภอทุ่งสง	146,226	147,562	148,585	150,122
	อำเภอบางขัน	40,498	41,354	42,302	42,990
รวมทั้งสิ้น		575,003	581,278	585,305	590,750

ที่มา : <http://www.dopa.go.th/xstat/popyear.html> กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

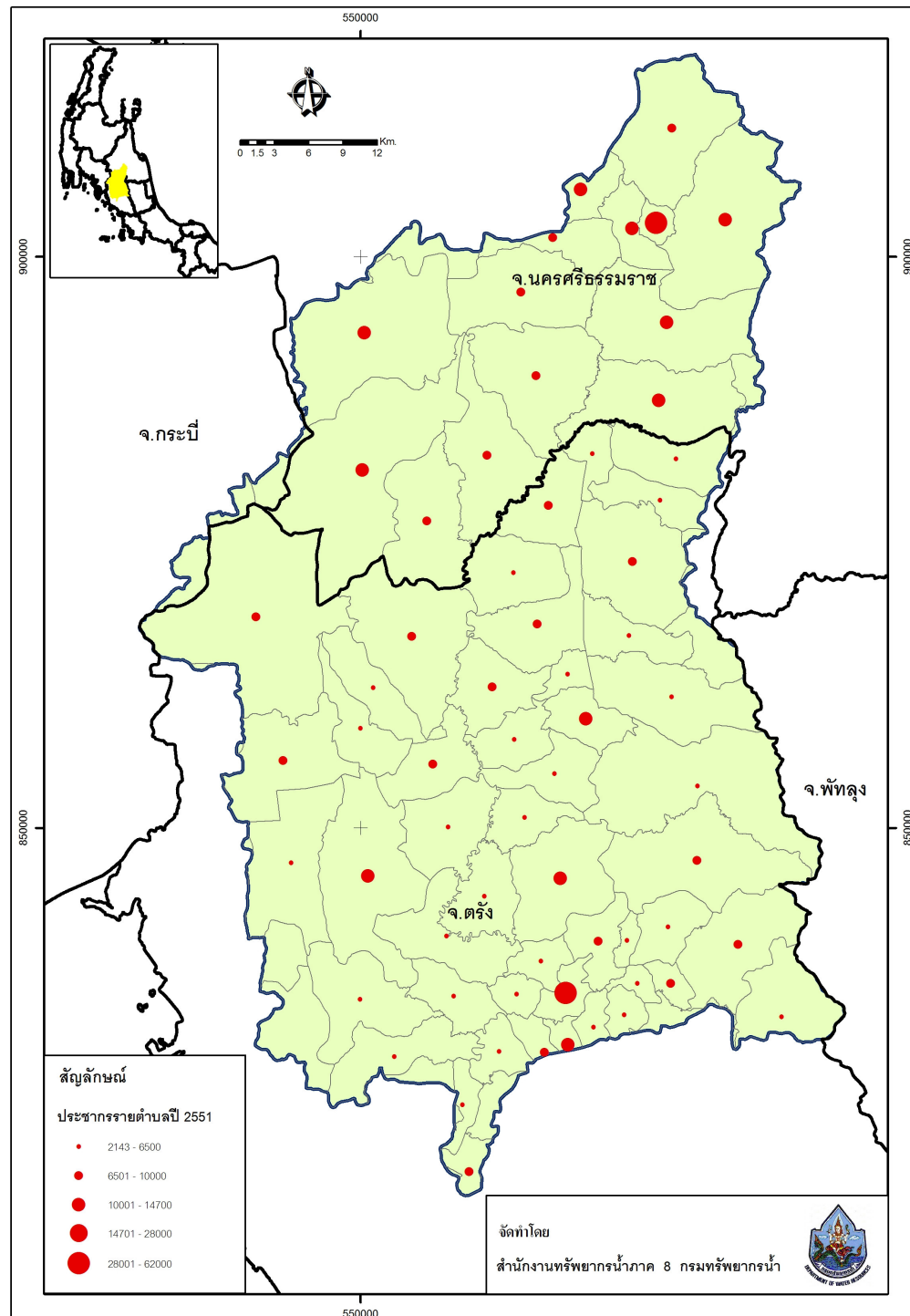

สภาพเศรษฐกิจและสังคม จังหวัดตรัง มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด GDP จากการคาดการณ์ในปี พ.ศ. 2547 ประมาณ 21,234 ล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีขึ้น จากการขยายตัวของการผลิตนอกภาคเกษตร และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (Per Capita GDP) ในปี 2547 เท่ากับ 63,246 บาท/คน/ปี ซึ่งถือเป็นลำดับที่ 30 ของประเทศ ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด GDP จากการคาดการณ์ในปี พ.ศ. 2547 ประมาณ 48,011 ล้านบาท ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีขึ้น จากการขยายตัวของการผลิตนอกภาคเกษตร และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (Per Capita GDP) ในปี 2547 เท่ากับ 59,869 บาท/คน/ปี ซึ่งถือเป็นลำดับที่ 36 ของประเทศ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนแหล่งน้ำและการใช้น้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ จำแนกตามลุ่มน้ำย่อย จาก

ข้อมูล กชช.2ค ปี พ.ศ. 2548

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือน	11,385	100.0
จำนวนบ่อน้ำตื้น (บ่อ)	5,176	-
จำนวนบ่อบาดาล (บ่อ)	291	-
การมีใช้น้ำประปา(ครัวเรือน)	4,178	36.7
การไม่มีระบบน้ำประปา (ครัวเรือน)	7,207	63.3
การมีน้ำสะอาดบริโภคเพียงพอ(ครัวเรือน)	10,077	88.5
มีน้ำสะอาดบริโภคไม่เพียงพอ(ครัวเรือน)	1,308	11.5
การมีน้ำใช้เพียงพอ(ครัวเรือน)	9,914	87.1
มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ(ครัวเรือน)	1,471	12.9
การมีน้ำใช้การเกษตรเพียงพอ(ครัวเรือน)	11,233	98.7
การมีน้ำใช้การเกษตรไม่เพียงพอ(ครัวเรือน)	152	1.3

ภาพที่ 13 จำนวนประชากรรายตำบล ปี พ.ศ. 2551

7 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

พื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง โครงการพัฒนาแหล่งน้ำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ (รพช.เดิม) กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน (เดิม) เป็นต้น

โครงการแหล่งน้ำขนาดกลางที่ก่อสร้างแล้วเสร็จดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองซา

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองทรายขาว

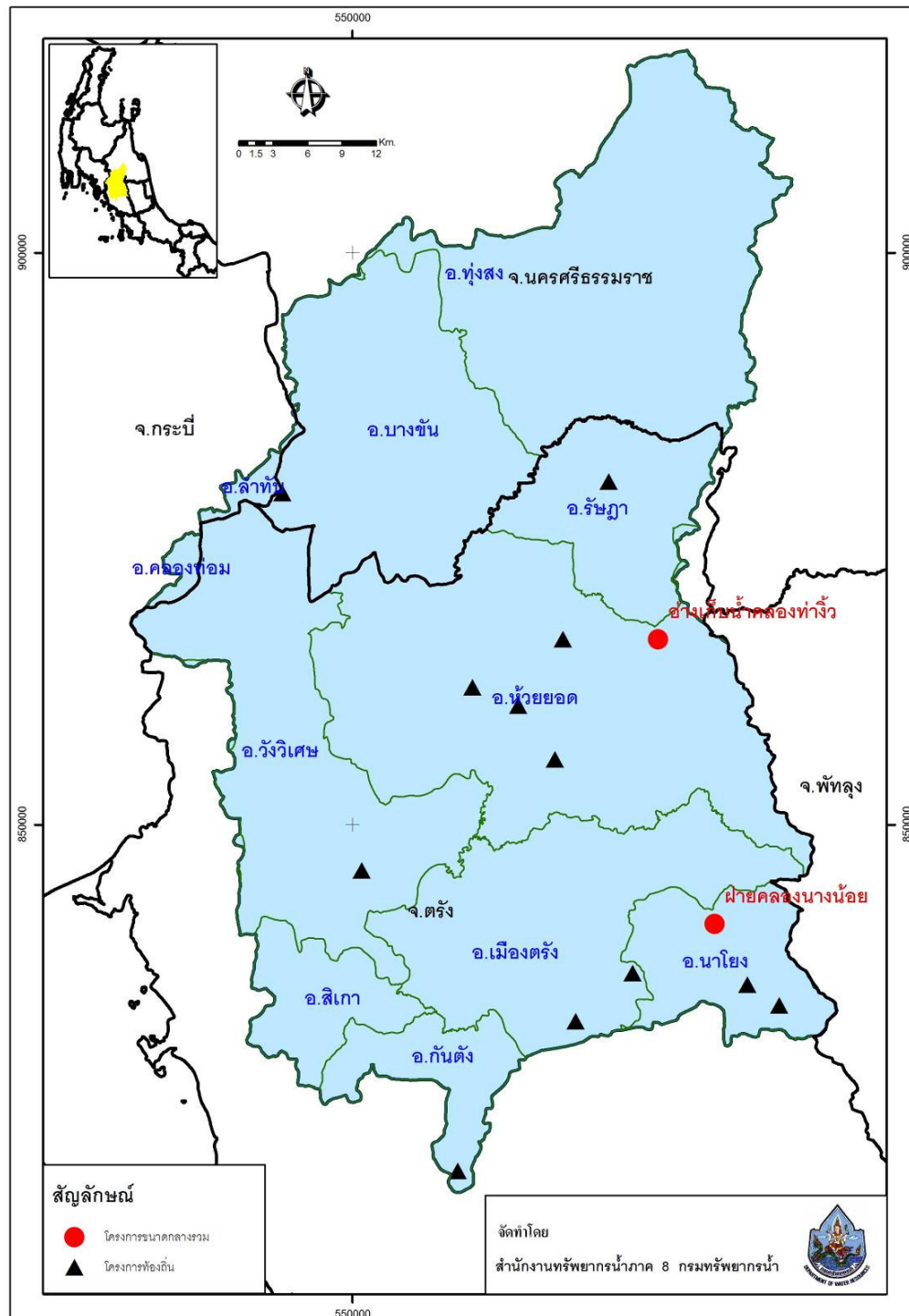
โครงการอ่างเก็บน้ำคลองนางน้อย

8 ความต้องการน้ำ

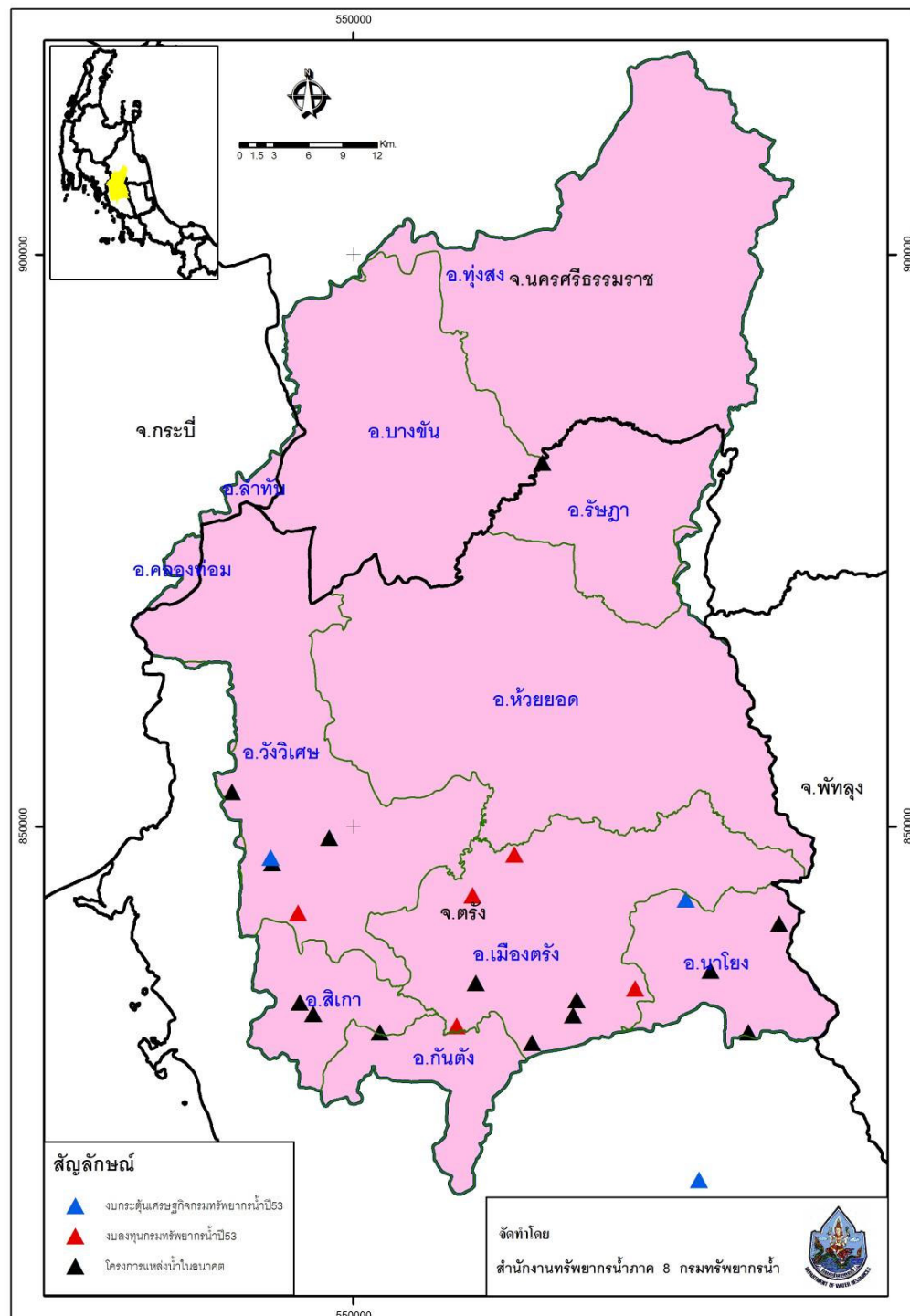
การประเมินความต้องการจำแนกตามกิจกรรมการใช้น้ำ 5 ประเภท ได้แก่ 1) อุปโภคบริโภค 2) การท่องเที่ยว 3) อุตสาหกรรม 4) เกษตรกรรมในเขตชลประทาน และ 5) รักษาระบบนิเวศท้ายน้ำ สรุปเป็นความต้องการน้ำในปัจจุบัน (พ.ศ. 2549) และอนาคต 20 ปี (พ.ศ. 2569) ของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ได้ดังนี้

ตารางที่ 11 การประเมินความต้องการจำแนกตามกิจกรรมการใช้น้ำ

ประเภท	ความต้องการน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)				
	ปัจจุบัน	ปี 2554	ปี 2559	ปี 2564	ปี 2569
ความต้องการน้ำอุปโภคบริโภค	7.24	8.08	9.02	10.07	11.24
ความต้องการน้ำเพื่อการท่องเที่ยว	0.19	0.27	0.34	0.43	0.55
ความต้องการน้ำเพื่ออุตสาหกรรม	13.43	14.44	15.51	16.67	17.91
ความต้องการน้ำชลประทาน	144.23	144.23	144.23	222.63	222.63
ปริมาณความต้องการน้ำเพื่อรักษาสมดุลระบบนิเวศวิทยาท้ายน้ำ	167.42	167.42	167.42	167.42	167.42
รวม	332.51	334.438	336.526	417.214	419.743

ภาพที่ 13 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ภาพที่ 14 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในอนาคต ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

9 การวิเคราะห์สภาพน้ำ

สรุปผลการวิเคราะห์ระบบแหล่งน้ำลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง ในภาพรวมของพื้นที่ศึกษาจากเอกสารโครงการจัดทำแผนรวมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกโดย กรมทรัพยากรน้ำ และบริษัทซีเอสเอสเอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด บริษัท สยาม – เทค กรุ๊ป จำกัด บริษัท อินเตอร์ เทค คอนซัลแตนท์ จำกัด

ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง มีพื้นที่รับน้ำฝน 3,853 ตารางกิโลเมตร มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย 3,125 ล้าน ลบ.ม./ปี ในปัจจุบันมีการพัฒนาโครงการขนาดกลาง 2 โครงการ ได้แก่ โครงการนาท่าม และโครงการนางน้อย เป็นโครงการประเภทฝายและระบบส่งน้ำ โครงการขนาดเล็ก จำนวน 73 โครงการ มีพื้นที่ชลประทานรวม 52,070 ไร่

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามแผนในอนาคต มีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 3 แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองนางน้อย อ่างเก็บน้ำคลองชา และอ่างเก็บน้ำคลองทรายขาว และมีโครงการขนาดเล็กจำนวน 23 โครงการ แสดงรายละเอียดโครงการขนาดกลางดังนี้

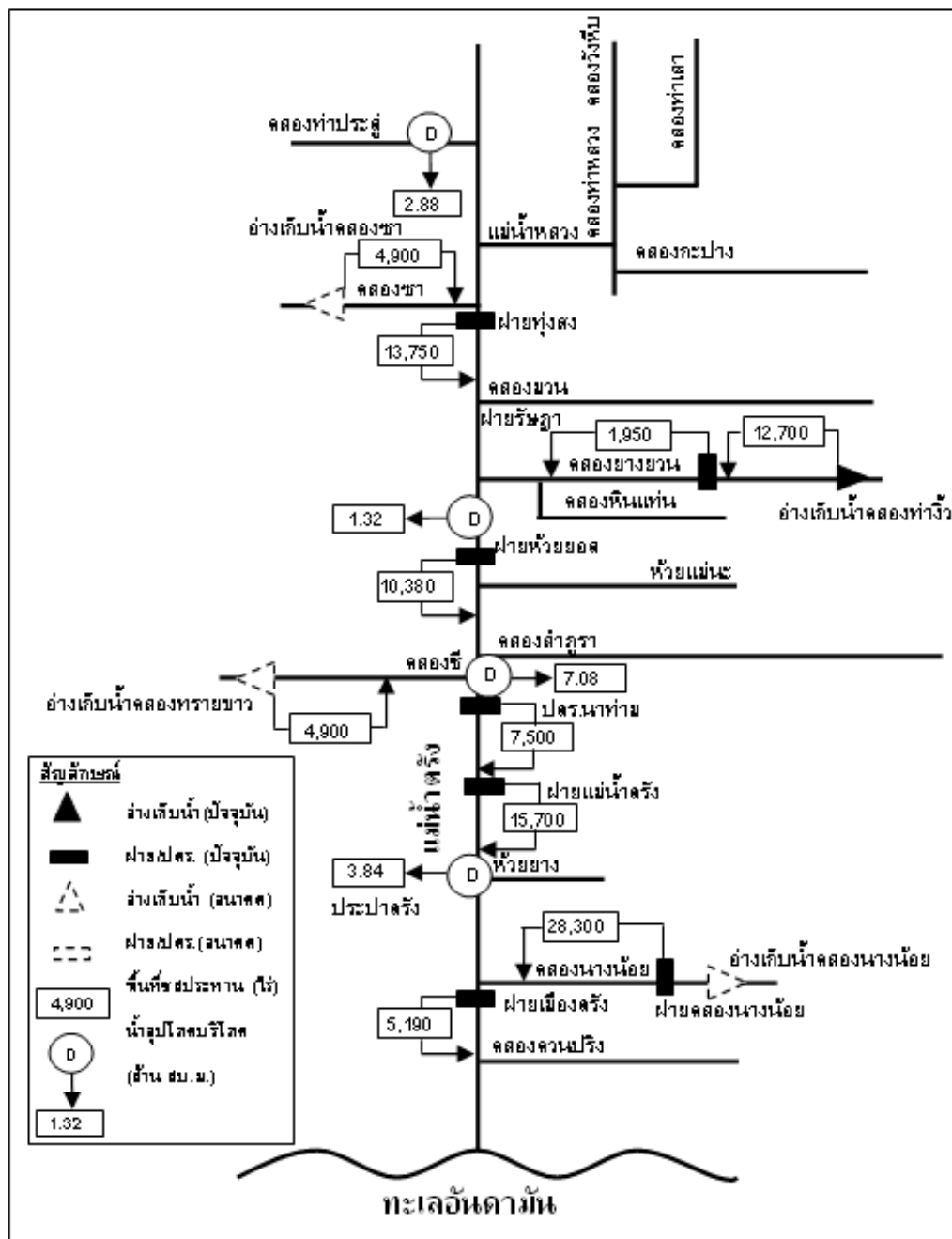
ที่	โครงการ	ที่ตั้ง					ลุ่มน้ำสาขา	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับประโยชน์		หน่วยงานรับผิดชอบ	ระยะของแผนงาน	สถานะโครงการ
		หมู่ที่	บ้าน	ตำบล	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จังหวัด			ไร่	ครัวเรือน			
1	อ่างเก็บน้ำคลองชา	6	ชา	บางดี	ห้วยยอด	ตรัง	แม่น้ำตรัง	13.43	4,900	-	ชล. สัน	สั้น	ออกแบบรายละเอียด
2	อ่างเก็บน้ำคลองทรายขาว	5,8	เก่าขุน, โตนทรายขาว	อ่าวตง	วังวิเศษ	ตรัง	แม่น้ำตรัง	3.61	3,000	-	ชล. สัน	สั้น	ออกแบบรายละเอียด
3	อ่างเก็บน้ำคลองนางน้อย	3	คลองลำปริง	ละมอ	เมือง	ตรัง	แม่น้ำตรัง	24.00	28,300	-	ชล. ยาว	ยาว	ศึกษาเบื้องต้น

จากการวิเคราะห์ระบบแหล่งน้ำโดยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามผังระบบแหล่งน้ำ ดังภาพที่ 15 สรุปได้ดังนี้

1) **กรณีสภาพปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2549)** จากการตรวจสอบในภาคสนามช่วงระหว่างเดือนเมษายน 2549 พบว่าการใช้ที่ดินในเขตโครงการชลประทานเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เป็นนาข้าว กลายเป็นพื้นที่ปลูกปาล์ม และปลูกยางพารา จึงนำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินดังกล่าวไปปรับในแบบจำลองผลการวิเคราะห์ระบบแหล่งน้ำ พบว่า มีปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรน้อย เพียง 3 เดือน/3 ปี จากทั้งหมด 30 ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน 0.74 ล้าน ลบ.ม./ปี สำหรับน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค สำหรับชุมชนไม่พบปัญหาการขาดแคลนน้ำ

2) **กรณีสภาพในอนาคต (ปี พ.ศ. 2569) ที่ไม่มีการพัฒนาโครงการเพิ่มเติม** จากการวิเคราะห์ระบบแหล่งน้ำ พบว่า มีการขาดแคลนน้ำภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 4 เดือน/4 ปี ปริมาณน้ำขาดแคลนเฉลี่ย 2.345 ล้าน ลบ.ม./ปี สำหรับน้ำอุปโภคบริโภค ไม่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำ

3) **กรณีสภาพในอนาคต (ปี พ.ศ. 2569) ที่มีการพัฒนาโครงการตามแผนทั้งหมด** คือโครงการอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 3 โครงการ ความจุ 24 ล้าน ลบ.ม. เปิดพื้นที่ชลประทานเพิ่มเติมอีก 36,200 ไร่ พบว่า มีการขาดแคลนน้ำน้อย 3 เดือน/3 ปี ปริมาณการขาดแคลนน้ำเฉลี่ย 0.21 ล้าน ลบ.ม./ปี สำหรับน้ำอุปโภคบริโภคไม่ขาดแคลนน้ำ

ภาพที่ 15 แผนผังระบบลุ่มน้ำสาขาลุ่มแม่น้ำตรัง

10 พื้นที่เสี่ยงภัย

10.1 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

ปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำ

ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ ส่วนใหญ่เป็นการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการขาดแคลนน้ำในการสนับสนุนการท่องเที่ยว สำหรับการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรมีน้อยถึงปานกลางเฉพาะพื้นที่ที่มีการทำนา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) ปริมาณฝนและน้ำท่ามีมาก แต่ในสภาพปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของน้ำท่า โดยเฉพาะในฤดูแล้งในลุ่มน้ำย่อยสายสั้นๆ มีปริมาณไม่เพียงพอ และระดับน้ำใต้ดินระดับตื้นไม่เพียงพอในปีที่ฝนน้อยและฤดูแล้งยาวกว่าปีปกติ โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ริมทะเล

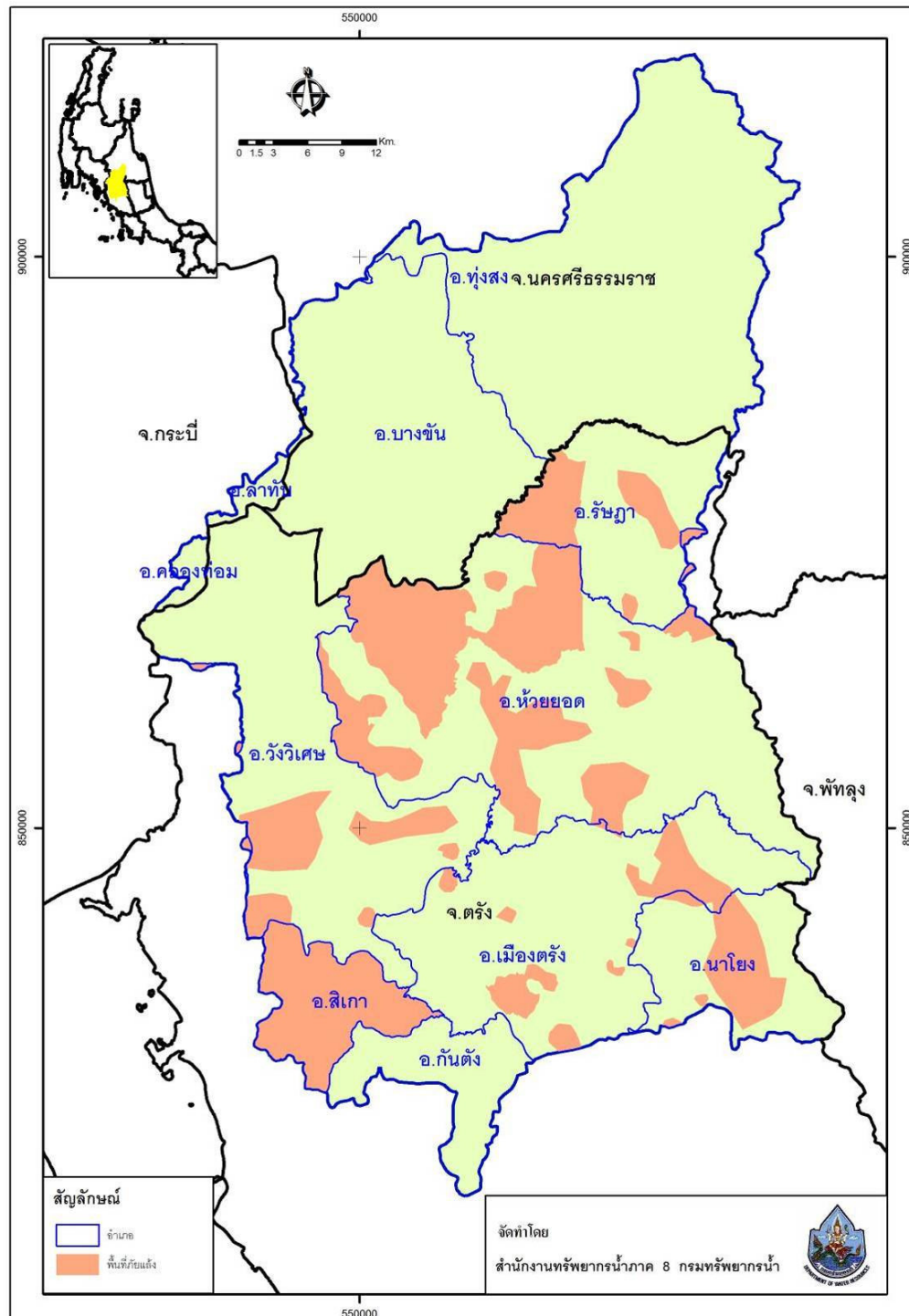
2) จากข้อมูล กชช.2 ค. ปี พ.ศ. 2548 พบว่าในจังหวัดตรังและนครศรีธรรมราช มีครัวเรือนที่ไม่มีระบบประปาประมาณร้อยละ 48 ครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดบริโภคไม่เพียงพอประมาณร้อยละ 9 ครัวเรือนที่มีน้ำใช้ไม่เพียงพอประมาณร้อยละ 10 และครัวเรือนที่มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรไม่เพียงพอประมาณร้อยละ 2.5 จากจำนวนครัวเรือนในจังหวัดตรังและนครศรีธรรมราช ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคอยู่ในเกณฑ์น้อย ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการไม่มีระบบประปา หรือการบริหารจัดการระบบประปาที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรมีบ้างเล็กน้อย

3) การเติบโตของแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่และภาคธุรกิจต่างๆ มีการต้องการใช้น้ำในฤดูแล้งสูงขึ้นมากจะต้องวางแผนการจัดหาน้ำต้นทุนให้เพียงพอกับการขยายตัว มิฉะนั้นมีผลกระทบต่อ การขยายการท่องเที่ยว และจะมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเดิมที่ดำเนินการอยู่

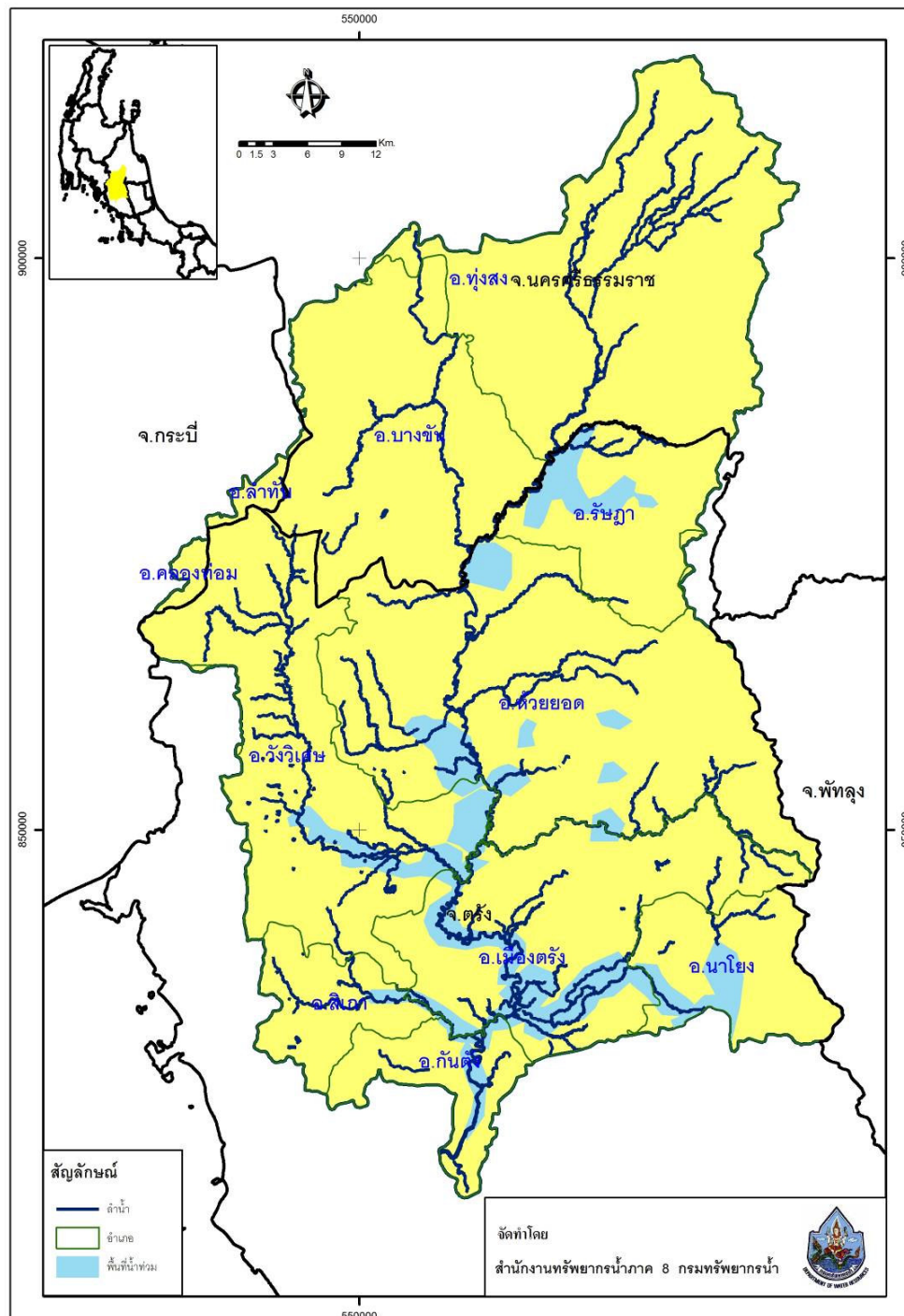
4) พื้นที่การเกษตรที่ต้องการน้ำมาก เช่น การทำนา มีปัญหาการขาดแคลนน้ำน้อยถึงปานกลาง มีโอกาสเกิดขึ้นไม่บ่อยจากปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์สูง และการทำนากนอกเขตชลประทานมีแนวโน้มลดลง

10.2 พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

ปัญหาน้ำท่วมในอดีตไม่เป็นปัญหารุนแรงมากนัก แต่จากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการขยายตัวของชุมชน มีแนวโน้มจะมีปัญหามากขึ้น ซึ่งจังหวัดตรังและประสบปัญหาน้ำท่วมในลักษณะการเกิดน้ำท่วมขัง จากการขยายตัวของชุมชนที่อยู่ริมลำน้ำ และที่ราบริมทะเลมีระดับความสูงใกล้เคียงกับระดับน้ำทะเล ทำให้การระบายน้ำมีจำกัด หน่วยงานท้องถิ่นจะต้องมีมาตรการที่จะรักษาสภาพการระบายน้ำอย่างน้อยให้คงสภาพไว้ เพราะแนวโน้มปริมาณน้ำท่าจะสูงขึ้น

ภาพที่ 18 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

ภาพที่ 17 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง

10.3 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม

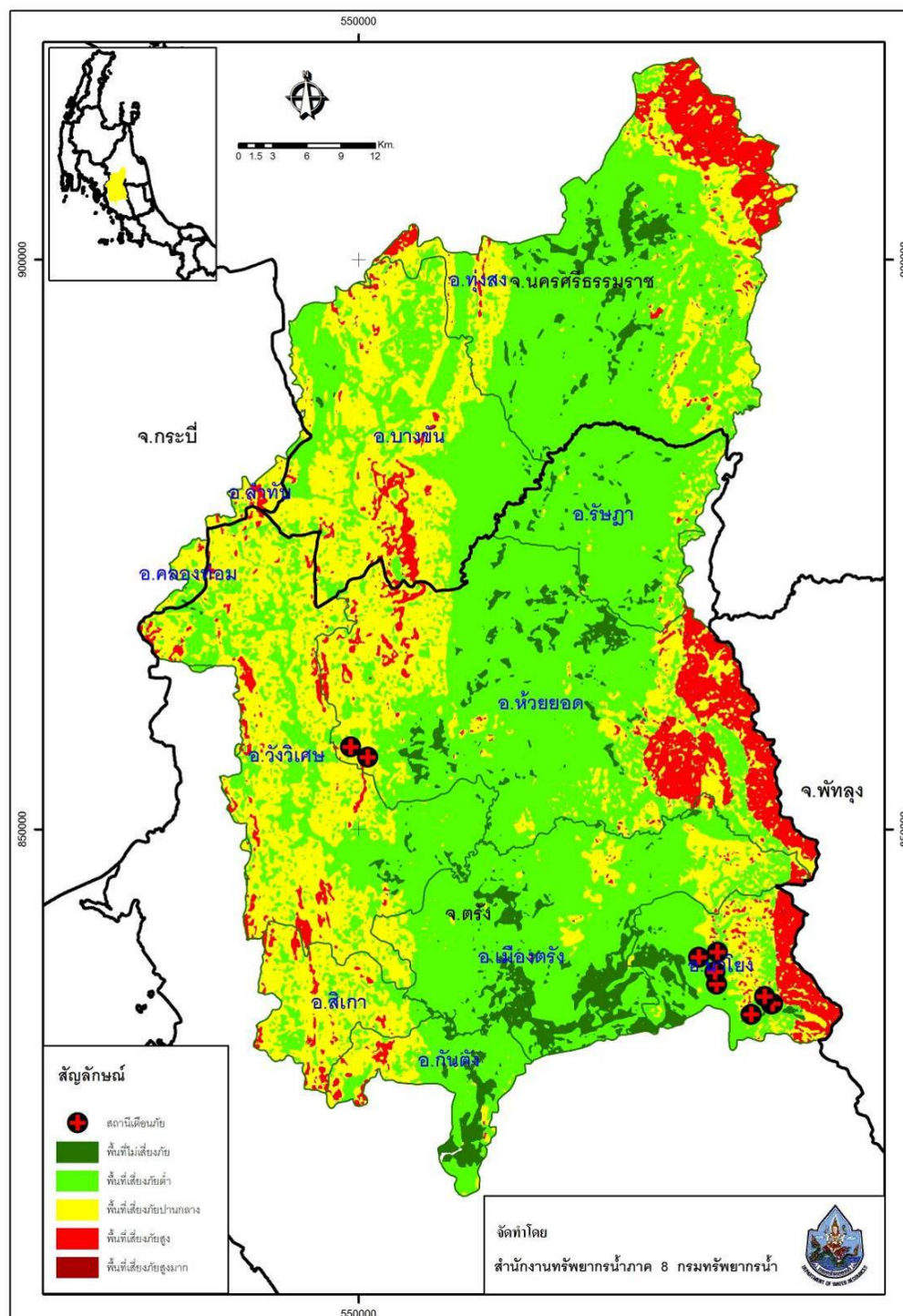
ปัญหาด้านการจัดการต้นน้ำ

1) การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร ทำให้มีพื้นที่ป่าลดลงซึ่งมีผลทำให้ปริมาณน้ำท่าเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A และ 1B การบุกรุกพื้นที่ป่าพบมากในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ประกาศเป็นเขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ สำหรับเขตอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า มีการบุกรุกบริเวณเขตติดต่อ พื้นที่ที่มีการบุกรุกจำนวนมากควรเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ได้แก่ พื้นที่ต้นน้ำของอำเภอยะยงและอำเภอนาโยง

2) การชะล้างพังทลายของดิน มีสาเหตุจากการทำการเกษตรในพื้นที่ลาดชัน และไม่มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม โดยจังหวัดตรังและนครศรีธรรมราชเป็นพื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายของดินในระดับรุนแรงถึงรุนแรงมากประมาณร้อยละ 2 ของพื้นที่ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์น้อย

ตารางที่ 12 ที่ตั้งสถานีเตือนภัย (Early Warning) ของกรมทรัพยากรน้ำ

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1	บ้านหนักไทร	ช่อง	นาโยง	ตรัง
2	บ้านกรงไหนด	ช่อง	นาโยง	ตรัง
3	บ้านไสท่อน	ช่อง	นาโยง	ตรัง
4	บ้านไสท่อน	ช่อง	นาโยง	ตรัง
5	บ้านทุ่งส้มป่อย	ละมอ	นาโยง	ตรัง
6	บ้านกลาง	ละมอ	นาโยง	ตรัง
7	บ้านคลองลำปริง	ละมอ	นาโยง	ตรัง
8	บ้านวังหยี่	ละมอ	นาโยง	ตรัง
9	บ้านเหนือคลอง	บางกุ่ม	ห้วยยอด	ตรัง
10	บ้านควนหลุมดินสอ	บางกุ่ม	ห้วยยอด	ตรัง

ภาพที่ 19 พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรัง